

Joël Devillet, de koorknaap die aartsbisschop Léonard in het stof deed bijten

‘Nu is hij helemaal niks meer. Niks’

Vijftien jaar van zijn leven heeft het hem gekost, maar het doel is bereikt. Joël Devillet kreeg aartsbisschop André Léonard finaal op de knieën, en dus niet omgekeerd. **DOUGLAS DE CONINCK**

Hij wordt binnenkort 42, maar zodra hij begint te praten, heb je nog altijd dat rare gevoel dat hij vooral blij te maken is met een Kinder Surprise-ei. Joël Devillet gaat door het leven met een piepstemmetje, alsof zijn tijd is blijven stilstaan in het jaar 1987.

Toen hij als kind op woensdagmiddag Nintendo ging spelen bij eervoorwaarde Gilbert Hubermont, de dorpspastoor in Aubange, dicht bij de grens met het Groothertogdom Luxemburg. De eerste en enige in dat dorp die ‘een Nintendo’ in huis had, en vervolgens verzocht om eens op zijn schoot te komen zitten.

De koorknaap van toen woont nu in Sint-Gillis, anoniem in de Brusselse drukte, met twee papegaaien en Dora, de straathond. Over zijn stem zegt een neuropsychiatrisch rapport dat “uit diverse onderzoeken is gebleken dat de fonetische problemen een psychogene oorzaak hebben die teruggaat tot de adolescentie”.

Dit is wat pedofilie met een mens doet. Aan Joël Devillet, ooit voorbestemd om zelf priester te worden, is van alles mis. Zijn stem, zijn gestalte. Hij is een fabricagefout. Zijn geloof is hij sinds een jaar of vijftien kwijt. “Maar toch”, zucht hij. “Soms betrap ik mezelf erop dat ik sta te bidden. Als de bus vastzit in het verkeer en ik dringend naar het toilet moet. Dan bijvoorbeeld.”

Woensdag, op zijn vijfenzeventigste verjaardag, bood aartsbisschop André Léonard zijn ontslag aan aan paus Franciscus. Precies een week nadat hij door het Luikse hof van

beroep werd veroordeeld tot het betalen van 10.000 euro aan Joël Devillet. Omdat hij altijd op de hoogte was geweest van het misbruik, en niets had ondernomen. Schuldig verzuim.

Joël Devillet: “Het is over voor Léonard. De paus zou zijn termijn nog met een jaar of twee, misschien drie kunnen verlengen, maar dat gaat niet gebeuren. Hij zit voorgoed in het rijtje van geestelijken dat z’n vingers heeft verbrand in een pedofiliezaak. Precies dat soort figuren waar deze paus niet meer verder mee wil.

“Het is allemaal zo snel gegaan, dat ik een beetje met hem te doen heb. Hij heeft mij altijd beschouwd als een imbeciel, een hoopje stof waarvan hij hoopte dat het vanzelf wel zou wegvaaieren. Zoals ook altijd gebeurde met het gros van de dossiers van seksueel misbruik in de kerk. Ik ging de voorbije jaren vaak anoniem naar missen die hij opdroeg. Met Kerstmis nog, in de kathedraal, was ik er om midder-

**‘Ik wil geen relatie.
Ik wil geen kinderen.
Slachtoffers worden
in hun latere leven wel
eens misbruikers. Zo
ontloop ik dat risico’**

nacht. Dan ging ik in de rij staan, wachtend op zijn handdruk.

“Dan zei hij: ‘Ah Joël, wat ben ik blij om je te zien. We zouden echt eens moeten praten.’

“Laat ons dat dan maar gaan doen, zei ik. Waarop hij: ‘Dat gaat niet, want jij hebt een rechtszaak aangespannen tegen mij.’

“Hij stuurde erop aan dat ik ‘m een mailtje zou sturen, om aan te geven dat ik uit was op dialoog en verzoening. Om dat dan uit te printen en zijn advocaat ermee te laten zwaaien in de rechtbank. Zo stom ben ik nu ook weer niet.

Allemaal zondaars

“Ik vroeg eigenlijk niet veel van Léonard. Gewoon hardop zeggen dat het hem spijt en dat hij een zware fout heeft begaan, had al kunnen volstaan. Hij zit zo niet in elkaar. Léonard kent maar twee concepten: zonde en vergiffenis. Schuld en gerechtigheid zijn woorden die hem niks zeggen, en dat is het probleem met de katholieke kerk. Al die geestelijken gaan bij elkaar te biecht. Iedereen weet iets over de ander, dus moet er altijd weer vergiffenis worden afgesmeekt en gegeven. Als ze er werkelijk alle zondaars zouden moeten uithalen, zouden er vrijwel geen geestelijken meer overblijven. Vanuit die logica kon Léonard niks anders dan mijn agressor beschermen. Zoals het in al die zaken van pedofiele priesters altijd gaat.

“Ik ben ook burgerlijke partij in het onderzoek rond operatie Kelk. Dan mag je op de griffie van de rechtbank je dossier gaan inkijken en dan zie je opeens de omvang. Honderden slachtoffers, vooral Nederlandstaligen. Honderden. En je weet: het is maar een kleine fractie die de moed heeft gevonden om hier een zaak van te maken. De normalere reactie is de knop omdraaien en op zoek gaan naar leukere dingen in het leven. Een job, een gezin, een passie.” →